

**Státní cena
za překladatelské dílo
Ceny Ministerstva kultury
za přínos v oblasti divadla,
hudby, výtvarného umění
a architektury
Cena Ministerstva kultury
za přínos v oblasti
kinematografie a audiovize**

2018

Dámy a pánové,

letošní rok je pro český stát
výjimečný. Slaví právě sto let
samostatnosti. A pokud je tento
rok výjimečný pro stát, pak i pro
státní cenu, respektive pro ceny
ministerstva kultury.

Dovolte tedy, dámy a pánové,
abych všem letošním oceněným o to
srdečněji pogrataloval a popřál jim
do dalších let podobně silnou tvůrčí
inspiraci a motivaci, jako měli dosud.

doc. Mgr. Antonín Staněk, Ph.D.
ministr kultury

Státní cena za překladatelské dílo Helena Stachová

za celoživotní dílo

Narozena 1931 v Praze. Vystudovala češtinu a polštinu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Překladatelské práci se věnuje od roku 1950. Do češtiny převedla na dvě stovky knižních titulů autorů jako Sławomir Mrożek, Witold Gombrowicz, Stanisław Lem, Edward Stachura, Gustaw Herling-Grudziński, Janusz Kraśniński, Aleksander Ścibor-Rylski, Stanisław Ignacy Witkiewicz a Mariusz Szczygieł. V rozhovoru pro časopis A2 řekla: „Maminka po válce rozjela takovou propagaci polské literatury, že v roce 1948 měla víc podepsaných smluv na překlad, než mohla stihnout. A jednu knížku mi přenechala. To mi bylo šestnáct, sedmnáct. Přeložila jsem velmi známý román Kazimierze Brandyse *Samson*, který vyšel v roce 1950 v Melantrichu. Takže když jsem šla k maturitě, už jsem měla v ruce knihu pro paní ředitelku.“

Cena se uděluje od roku 1995 v návaznosti na tradici první republiky (ustavena 1920). Je určena k ohodnocení buď významného literárního překladu z cizího jazyka do češtiny, nebo za dosavadní činnost v oblasti překladu literárních děl. Státní cena za překladatelské dílo se uděluje na návrh poroty jmenované ministrem kultury.

Laureáti:

- 1995 **Josef Hiršal**
- 1996 **Ludvík Kundera**
- 1997 **Luba a Rudolf Pellarovi**
- 1998 **Jindřich Pokorný**
- 1999 **Lumír Čivrný**
- 2000 **Anna Valentová**
- 2001 **Jan Vladislav**
- 2002 **Jiří Pelán**
- 2003 **Dušan Karpatský**
- 2004 **Dušan Zbavítel**
- 2005 **Pavla Lidmilová**
- 2006 **František Fröhlich**
- 2007 **Antonín Přidal**
- 2008 **Jiří Stromšík**
- 2009 **Miroslav Jindra**
- 2010 **Oldřich Král**
- 2011 **Martin Hilský**
- 2012 **Vladimír Mikeš**
- 2013 **Vratislav J. Slezák**
- 2014 **Jiří Pechar**
- 2015 **Hanuš Karlach**
- 2016 **Pavel Dominik**
- 2017 **Eva Kondrysová**

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti divadla

Jan Schmid

za celoživotní dílo,
zejména za přínos
českému studiovému
divadlu, profilaci divadla
Studio Ypsilon a rozvoj
oboru včetně výchovy
nastupující generace

Narozen 1936 v Táboře. Herec, režisér, publicista, textař, prozaik, dramatik, scenárista, výtvarník, ilustrátor, moderátor, divadelní manažer a organizátor, divadelní pedagog. Absolvoval Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze. V roce 1963 založil experimentální soubor Studio Ypsilon, kde působí v nejrůznějších funkcích dodnes. Od roku 1999 moderuje (ve dvojici s Janem Lukešem) v České televizi literární revue *Třistatřicet tři*. „Pro mne je asi prvotní režie,“ řekl v rozhovoru pro *Týdeník Rozhlas*, „Je to moje hlavní profese, odpovídá mému pohledu na život a na svět. V režii je všechno propojené a bez těch dalších aktivit bych se neobešel. Více než o nějaké divadelní praktiky mi však jde o herectví, které je stříhové, montážní a autentické.“

FOTO: HANA SMEJKALOVÁ

Cena se uděluje od roku 2003 k ohodnocení výjimečných uměleckých tvůrčích nebo interpretačních počínů, nebo za dlouhodobé umělecké zásluhy v oblasti divadla. Nositelem ceny se může stát fyzická nebo právnická osoba. Cena se uděluje na návrh poroty jmenované ministrem kultury.

Laureáti

- 2003 **David Radok**
- 2004 **Otomar Krejča**
- 2005 **Jiří Suchý**
- 2006 **Ladislav Smoček**
- 2007 **Jan Antonín Pitínský**
- 2008 **Jan Borna**
- 2009 **Ivan Vyskočil**
- 2010 **Karel Kraus**
- 2011 **Jiří Kylián**
- 2012 **Pavel Šmok**
- 2013 **Čtibor Turba**
- 2014 **Adolf Scherl**
- 2015 **Jaroslav Vostrý**
- 2016 **Petr Oslzlý**
- 2017 **Petr Zuska**

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti hudby

Luboš Sluka

**za celoživotní skladatel-
skou a redakční činnost
a za statečné lidské
i odborné postoje
v době nesvobody**

Narozen 1928 v Opočně. Vystudoval jednak dirigování, bicí nástroje a skladbu na Pražské konzervatoři, jednak skladbu a filmovou a scénickou hudbu na pražské Akademii múzických umění. Působil jako dramaturg Československé televize, šéfredaktor hudebního vydavatelství Panton a předseda Asociace hudebních umělců a vědců. Je autorem více než stovky různých hudebních děl. „Hudba Luboše Sluky nikdy jednoznačně nepodlehla žádné z novodobých skladebných technik či směrů, leč poučena jejich existencí vědomě navazuje na nejlepší tradice některých klasiků dvacátého století, z českých zejména na estetiku a dikci Leoše Janáčka a hlubokou a opravdovou senzibilitu Josefa Suka a Bohuslava Martinů,“ uvádí stránka Lubosluka.com.

FOTO: MARTIN SUCHÁNEK

Cena se uděluje od roku 2003 k ohodnocení výjimečných uměleckých tvůrčích nebo interpretačních počínů, nebo za dlouhodobé umělecké zásluhy v oblasti hudby. Nositelem ceny se může stát fyzická nebo právnická osoba. Cena se uděluje na návrh poroty jmenované ministrem kultury.

Laureáti

- 2003 **Marek Kopelent**
- 2004 **Ivan Moravec**
- 2005 **Richard Novák**
- 2006 **Svatopluk Havelka**
- 2007 **Jiří Kout**
- 2008 **Zdeněk Šesták**
- 2009 **Milan Slavický**
- 2010 **Ilja Hurník**
- 2011 **Lubomír Dorůžka**
- 2012 **Zuzana Růžičková**
- 2013 **Jiří Černý**
- 2014 **Miloš Štědroň**
- 2015 **Ivana Loudová**
- 2016 **Jan Kouba**
- 2017 **Petr Kotík**

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti výtvarného umění Jana a Jiří Ševčíkovi

za celoživotní dílo v oblasti výtvarného umění, především pak za výjimečnou kurátorskou, teoretickou a pedagogickou činnost, jakož i za propagaci českého a slovenského výtvarného umění v mezinárodním kontextu

Narozeni 1941 v Praze (Jana) a 1940 v Pardubicích (Jiří). Vystudovali dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Působili v Národní galerii (Jana) a na Českém vysokém učení technickém, v Galerii hlavního města Prahy, v Národní galerii a na Akademii výtvarných umění (Jiří). „Jana a Jiří Ševčíkovi jsou nejvýraznějšími hybateli české výtvarné scény od osmdesátých let. Svými texty, výstavami i působením na vysokých školách vytvářeli linii svého oboru, jíž se vymezovali proti všem konzervativním proudům. Jak to na bojové frontě bývá, vytvořili si řadu obdivovatelů i nepřátel. V porevoluční dekádě, kdy byla jejich působnost nejviditelnější, se stali tvůrci specifického modelu vnímání současného umění, způsobu, jak o něm mluvit a jak je prezentovat. Uspořádali mnoho výstav v zahraničí a přispěli k západní kulturou žádanému obrazu ‚východu‘,“ charakterizovala dvojici Lenka Lindaurová v *Lidových novinách*.

FOTO: HANA SMEJKALOVÁ

Cena se uděluje od roku 2003 k ohodnocení výjimečných uměleckých tvůrčích nebo interpretačních počinů, nebo za dlouhodobé umělecké zásluhy v oblasti výtvarného umění. Nositelem ceny se může stát fyzická nebo právnická osoba. Cena se uděluje na návrh poroty jmenované ministrem kultury.

Laureáti

- 2003 **Jitka Válová**
- 2004 **Václav Boštík**
- 2005 **Adriena Šimotová**
- 2006 **Dalibor Chatrný**
- 2007 **Karel Malich**
- 2008 **Jan Kaplický**
- 2009 **Vladimír Kopecký**
- 2010 **František Skála ml.**
- 2011 **Leoš Válka**
- 2012 **Petr Wittlich**
- 2013 **Milan Grygar**
- 2014 **Stanislav Kolíbal**
- 2015 **Ludvík Hlaváček**
- 2016 **Charlotta Kotíková**
- 2017 **Jan Solpera**

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti architektury

Ing. arch. Růžena Žertová

za celoživotní dílo
v oblasti architektury

Narozena 1932 v Ostravě. Vystudovala architekturu na Českém vysokém učení technickém v Praze. Pracovala ve Státním projektovém ústavu obchodu Brno, pod jehož hlavičkou navrhla několik obchodních domů v různých městech republiky (Ústí nad Labem, Pardubice, Ostrava aj.). Od sedmdesátých let navrhovala oděvní doplňky, šperky a svítidla. V roce 2016 shrnula její práci monografie *Růžena Žertová: Architektka domů i věcí*. „Když něco děláte, musíte to dělat na sto procent a do detailů promyslet. Když jsem stavěla svůj dům, smáli se mi, jestli stavím sklad. Dnes mi závidí, že jsem myslela na vše, co potřebuje člověk ve stáří. Prostorný, bezbariérový dům, ve kterém se můžete pohybovat bez překážek, kde jednotlivé prostory na sebe logicky navazují,“ řekla strážnice *Ticbrno.cz*.

Cena se uděluje od roku 2009 k ohodnocení výjimečných uměleckých tvůrčích nebo interpretačních počinů, nebo za dlouhodobé umělecké zásluhy v oblasti architektury. Nositelem ceny se může stát fyzická nebo právnická osoba. Cena se uděluje na návrh poroty jmenované ministrem kultury.

Laureáti

- 2009 **Eva Jiříčná**
- 2010 **Alena Šrámková**
- 2011 **Miroslav Masák**
- 2012 **Emil Příklad**
- 2013 **Rostislav Švácha**
- 2014 **Ladislav Lábus**
- 2015 **Otakar Kuča**
- 2016 **Zdeňka Vydrová**
- 2017 **Věra Machoninová**

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti kinematografie a audiovize **Hynek Bočan**

**především za jeho filmy
ze šedesátých let a tema-
tický i mravně kontinuální
tvorbu s Jiřím Stránským
po roce 1989**

Narozen 1938 v Praze. Vystudoval režii na pražské FAMU. Jeho absolventský film *Nenávist* (1960) byl zařazen do povídkového triptychu *Hlídač dynamitu*. V první polovině šedesátých let působil jako asistent režie, samostatně debutoval v roce 1965 snímkem *Nikdo se nebude smát*. Po filmech *Soukromá vichřice*, *Čest a sláva*, *Pasták* a televizním seriálu *Záhada hlavolamu* následoval několikaletý zákaz práce. Z jeho obsáhlé režijní tvorby dále vynikly seriály z devadesátých let *Přítelkyně z domu smutku* a *Zdivočelá země* či film *Bumerang*. V rozhovoru pro Český rozhlas řekl: „Film by měl mít smysl. Měl by přispívat k tomu, aby byl svět lepší. [...] Velmi rychle zapomínáme, co se u nás dělo. A i když to zní jako fráze, když zapomínáme na hrůzy, které u nás panovaly, přijdou znovu!“

FOTO: HANA SMEJKALOVÁ

Cena se uděluje od roku 2009 k ohodnocení mimořádně významných výsledků či výjimečných uměleckých, tvůrčích, interpretačních nebo technických počinů v procesu tvorby, výroby, šíření a uchování kinematografických a audiovizuálních děl, nebo za výzkumnou či propagační činnost v oblasti kinematografie a audiovize, nebo za dlouhodobé zásluhy v oblasti kinematografie a audiovize. Cenu lze udělit též in memoriam.

Laureáti

- 2009 **Jiří Krejčík**
- 2010 **Břetislav Pojar, Karel Kachyňa** in memoriam
- 2011 **Jan Němec, Zdeněk Liška** in memoriam
- 2012 **Ladislav Helge, Jan Špáta** in memoriam
- 2013 **Vladimír Opěla, František Vlácil** in memoriam
- 2014 **Kristina Vlachová, Věra Chytilová** in memoriam
- 2015 **Drahomíra Vihanová, Miroslav Ondříček** in memoriam
- 2016 **František Filip, Elmar Klos** in memoriam
- 2017 **Jaromír Kallista, Jiří Brdečka** in memoriam

Poroty

Cena Ministerstva kultury za překladatelské dílo

Iva Dvořáková, rusistka, překladatelka

Veronika ter Harmsel Havlíková, nederlandistka, překladatelka

Ladislav Nagy, anglista, amerikanista, překladatel

Vratislav J. Slezák, germanista, překladatel

Lucie Zakopalová, polonistka, překladatelka

Petr Zavadil, romanista, hispanista, překladatel

Jan Zelenka, nakladatelský redaktor

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti divadla

Kamila Černá, Institut umění – Divadelní ústav

Petr Francán, Divadelní fakulta Janáčkovy akademie múzických umění v Brně

Radmila Hrdinová, Jednota hudebního divadla

Ondřej Kepka, Herecká asociace

Yvona Kreuzmannová, Víze tance

Tatjana Lazorčáková, Katedra divadelních a filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

Jana Machalická, Asociace českých divadelních kritiků

Nina Malíková, Sdružení profesionálních loutkářů

Stanislav Moša, Asociace profesionálních divadel ČR

Zdeněk Prokeš, Taneční sdružení ČR

Jan Vedral, Divadelní fakulta Akademie múzických umění v Praze

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti hudby

Petr Dorůžka, hudební novinář

Markéta Kabelková, muzikoložka, České muzeum hudby

Miroslav Pudlák, muzikolog, Ústav hudební vědy Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Luboš Stehlík, šéfredaktor časopisu *Harmonie*

Eva Velická, muzikoložka, šéfredaktorka nakladatelství Bärenreiter Praha

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti výtvarného umění

Vít Havránek, teoretik, organizátor, vysokoškolský pedagog, ředitel iniciativy pro současné umění tranzit.cz

Milena Kalinovská, ředitelka Sbírký moderního a současného umění Národní galerie

Gina Renotière, kurátorka, Muzeum umění Olomouc

Michal Škoda, umělec a kurátor, ředitel Galerie současného umění a architektury Domu umění města České Budějovice

Tomáš Vaněk, výtvarník, rektor Akademie výtvarných umění v Praze

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti architektury

Michal Kuzemský, architekt (re:architekti)

Filip Landa, architekt (FAKT architekti), šéfredaktor časopisu *ERA21*

Markéta Veselá, architektka (atelier Maura)

Miroslav Vodák, architekt

Renata Vrabelová, architektka, teoretička architektury, předsedkyně rady sdružení Centra architektury v Brně

Cena Ministerstva kultury za přínos v oblasti kinematografie a audiovize

Petr Francán, fotograf, filmový dokumentarista a vysokoškolský pedagog

Vladimír Just, teatrolog, vysokoškolský pedagog, kritik, publicista

Ivo Mathé, producent, vysokoškolský pedagog

Tatjana Medvecká, herečka

Ljuba Václavová, filmová dokumentaristka a scenáristka

**Publikace vychází u příležitosti předání státní ceny
a cen ministerstva kultury pro rok 2018**

K vydání připravil: **Radim Kopáč**
Návrh obálky a sazba: **Formata, v. o. s.**
Vydalo Národní divadlo pro
Ministerstvo kultury České republiky

Tisk: **Tiskárna Polygraf, s. r. o.**
Náklad: **450 výtisků**
Počet stran: **20**

Vydání první
Neprodejné

Národní divadlo

MINISTERSTVO
KULTURY

Česká televize